„SPRAWDŹ SIĘ SAM”.
TEST ZE ZNAJOMOŚCI KSIĄŻKI
ALEKSANDRA KAMIŃSKIEGO „KAMIENIE NA SZANIEC”

Autor: Jola

www.[redacted].pl

Rozdział I. Słoneczne dni

PYTANIA:

1. Wymień trzech głównych bohaterów powieści?
2. W jakim mieście mieszkają bohaterowie?
3. Skąd wzięła się nazwa zespołu Buków?
4. Kto był kucharzem Buków?
5. Jaką oznakę dla zespołu Buków wymyślił Rudy?
6. Do jakiej szkoły uczęszczali bohaterowie powieści?
7. Jaki profesor traktował uczniów po szkole jak swoich kolegów?
8. Jaki pseudonim nosił Jan Roman Bytnar?
9. Jaki klub powołano wśród Buków?
10. Dlaczego Tadeusz Zawadzki nosi pseudonim Zośka?
11. Czego najbardziej bał się Zośka?
12. W którym roku chłopcy zdawali maturę?

ODPOWIEDZI:

1. Alek, Rudy, Zośka.
2. Bohaterowie mieszkają w Warszawie.
3. Nazwa wzięła się od częstych wypraw leśnych, jakie odbywały się co roku.
4. Kucharzem Buków był Rudy.
5. Rudy obmyślił cyfrę 23 w trójkącie. Cyfra wycięta była w jasnym metalu na pomarańczowym tle podkładki z materiału.
6. Bohaterowie uczęszczali do gimnazjum im. Stefana Batorego.
7. Profesor Leszek Domański - wychowawca, który był osiem lat starszy od swoich uczniów.
8. Rudy
9. Wśród Buków powołano Klub Pięciu, który zasłynął ze zdobycia tatrzańskich górskich szczytów, to klub narciarzy i osób lubiących czytać powieści Jacka Londona oraz miłośnicy przygód.
10. Pseudonim taki nadano, ponieważ Tadek posiadał dziewczęcą urodę.
11. Zośka najbardziej bał się wody.
12. Chłopcy zdawali maturę w maju 1939 roku.

Rozdział II. W burzy i we mgle

PYTANIA:

1. Co wydarzyło się we wrześniu 1939 roku?
2. Co stało się z chłopcami w momencie wybuchu wojny?
3. W jaki sposób chłopcy pomagali uchodźcom ostrzeliwanym przez niemieckich lotników?
4. Za co został aresztowany ojciec Alka - jedna z pierwszych ofiar gestapo?
5. Co postanowił Alek po aresztowaniu ojca? Czy udało się go uwolnić?

6. Jaki tytuł nosiło pierwsze tajne czasopismo?
7. Co to był PLAN?
8. Jakich zadań podejmowali się chłopcy w walce z okupantem?
9. Jakie zawody wykonywali chłopcy w czasie wojny?
10. Z jaką organizacją związały się Buki w marcu 1941 roku?

ODPOWIEDZI:

1. We wrześniu 1939 roku wybuchła druga wojna światowa.
2. W momencie wybuchu wojny chłopcy wraz z Zeusem (zastępca naczelnika harcerzy) wyruszyli na wschód w kierunku Mińska Mazowieckiego. Jednak kiedy dowiedzieli się o ataku ze strony Rosji – postanawiają wrócić do Warszawy.
3. Chłopcy zatrzymują ciężarówki i pomagają przetransportowywać rannych do miasteczka, by tam zaopiekowali się nimi lekarze.
4. Ojciec Alka był właścicielem fabryki broni. Został aresztowany za odmowę uruchomienia produkcji.
5. Alek postanowił, że do momentu uwolnienia ojca nie będzie jadł słodyczy. Drugie postanowienie dotyczyło rozpoczęcia działań przeciwko okupantowi. Nie udało się go uwolnić.
6. Pierwsze tajne czasopismo to „Polska Ludowa” –pismo demokratycznej grupy młodzieży PLAN.
7. PLAN - Polska Ludowa Akcja Niepodległościowa. To organizacja, z którą współpracowały Buki. Powstała w październiku 1939 roku, a rozbita została w styczniu 1940.
8. Chłopcy naklejali karteczki z napisem: „Marszałek Piłsudski powiedziałby: a my was w d… mamy”; drukowano karteczki na drukarce-zabawce; wybijanie szyb restauracji współpracujących z Niemcami;
9. Chłopcy szklili okna, dawali korepetycje, byli rikszarzami, Alek był drwalem,
10. Buki związały się z akcją Małego Sabotażu, która prowadzona była przez podziemną organizację Wawer.

<u>Rozdział III. W służbie małego sabotażu</u>

PYTANIA:

1. Wymień działania małego sabotażu.
2. Co oznaczała litera „V” , po co i w jakich miejscach ją pisano?
3. Jakie święto obchodzimy 3 Maja i 11 listopada. Jakie działania podejmował wówczas mały sabotaż?
4. Napisz czym była „afera kopernikowska”.
5. Co symbolizowały dwie kotwice połączone w litery PW?

ODPOWIEDZI:

1. a) Główne zadania to: tłuczenie szyb wystawowych z fotografiami żołnierzy niemieckich, narysowanie świń i zdania, że tylko świnie siedzą w kinie (na murze przy ulicy Rakowieckiej (ulica koszar lotniczych i koszar SS), ukaranie polskiego restauratora, który ogłaszał, że można w jego restauracji czytać niemieckie czasopismo „Der Stürmer”. By zmusić go do zmiany postępowania wytłuczono mu szyby, rozlepiono na przystankach tramwajowych ogłoszenie, że ma na sprzedaż w wyjątkowo niskiej cenie słoninę, dlatego męczono go telefonami z pytaniami. Ogłoszono w „Nowym Kurierze Warszawskim”, że właściciel restauracji – pan Paprocki chce sprzedać węgiel. Pisano na murach domu obraźliwe słowa na niego i naklejono klepsydrę o jego zgonie.
   b) Rysowano żółwie, co miało propagować powolną pracę w zakładach przejętych przez wroga.
   c) Zagazowanie warszawskiego sklepu wędliniarskiego dla hitlerowców.
   d) Zrywanie hitlerowskich flag.
2. Litera „V” oznaczała „zwycięstwo” (w walce z okupantem), pisano na murach. To angielska inicjatywa rozpowszechniona w całej Europie.
3. a) 3 maja – rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja;
   rozwijano biało-czerwone polskie flagi;
   b) 11 listopada – rocznica odzyskania niepodległości;
   wypisywano na płotach, murach i chodnikach napisy: „Polska zwycięży”, ale też w miejscach najbardziej ruchliwych (budynek Banku Gospodarstwa Krajowego, budynek Funduszu Kwaterunkowego, na drogowskazach wojskowych).
4. Tak nazwano zerwanie płyty z niemieckim napisem przy pomniku Mikołaja Kopernika. W lutym 1942 r. Alkowi udało się samodzielnie tę płytę usunąć. Fakt ten postrzegano jako bunt przeciwko kradzieży odwiecznych, polskich dóbr kulturalnych. Niestety Alek zrobił zdjęcie miejsca po zdjęciu tablicy, a żandarm skonfiskował aparat fotograficzny. Później stało się to przyczyną aresztowań, a Alek (Aleksy Dawidowski) musiał ukrywać się poza domem.
5. Było to symbol Polski Walczącej. Symbol wprowadzony przez „Wawer”.

<u>Rozdział IV. Dywersja</u>

PYTANIA:

1. W 1942 roku Zośka, Alek i Rudy rozpoczęli działania w Grupach Szturmowych (GS) i mieli prowadzić walkę z okupantem za pomocą broni. Jakie było pierwsze zadanie podjęte przez GS?
2. Kogo aresztowano w wyniku łapanki przeprowadzonej w mieście?

ODPOWIEDZI:

1. Do zrealizowanych zadań GS należało wysadzenie pociągu towarowego w nowy rok 1942/43.
2. W wyniku łapanki aresztowano Alka, któremu udało się jednak uciec.

Rozdział V. Pod arsenałem

PYTANIA:

1. Po jakim wydarzeniu Rudy trafił do więzienia?
2. Kto został ranny w akcji uwolnienia Rudego?
3. Jak zakończyła się przyjaźń Alka i Rudego?
4. Jakie działania zostały podjęte przez Kierownictwo Walki Konspiracyjnej po śmierci chłopców?
5.

ODPOWIEDZI:

1. Gestapo aresztowało jednego z kolegów Rudego – Heńka Ostrowskiego, do jego rąk dostały się notatki złapanego, a w nich imię, nazwisko i adres zamieszkania Rudego.
2. Ranny podczas akcji został Alek.
3. Przyjaźń trwała do śmierci obu. Zmarli tego samego dnia: 30.03.1943 r.
4. W odwecie zabito dwóch gestapowców, którzy byli najbardziej brutalni wobec Polaków: Schulza i Langego.

Rozdział VI. Celestynów

PYTANIE:

1. Jaka była reakcja Zośki na śmierć jego przyjaciół?

ODPOWIEŹ:

1. Zośka przeżywał śmierć przyjaciół. Czuł się samotny, unikał towarzystwa, Siostra Zośki – Hania – powiedziała, że „Odeszli najlepsi i niezastąpieni”. Poświęcił się działalności konspiracyjnej, zaniedbany, niedojadał.

Rozdział VII. Wielka gra

PYTANIA:

1. Jaki pobyt w więzieniu wpłynął na Zośkę?
2. Kto zginął w trakcie zdobywania żandarmerii w Sieczychach?

ODPOWIEDZI:

1. Zośka spędził w więzieniu siedem dni. Wrócił znacznie zmieniony: bez włosów, wychudzony, miał wszy, ale jednocześnie wrócił spokojniejszy. Zaczął bardziej doceniać obecność rodziców, siostry i był wobec nich bardziej serdeczny.
2. W trakcie zdobywania żandarmerii w Sieczychach zginął Zośka.